

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12 — pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43,916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

Rendszerek, eszmék, fanatizmus

Képekről valamennyien jól ismerjük a bomba által megrongált vagy rombadöntött házakat. Rendszertelenségbe hullott életrendszerek ezek, melyek azt jelentik, hogy egy-egy gazdaságilag és erkölcsileg megszervezett közösség kiesett az egyetemesebb gazdasági, társadalmi és kulturális szervezetből. Hazatérés, étkezés, pihenés, talán olvasás és zenélés, s talán tudományos és irodalmi munka a keretek széthullásával megszűnt és lehetetlenné vált, s minden régi elvesztette az értelmét.

A keretnélkülivé vált s ezért a régi élettartalmat feladni kényszerült egyedek számára új élettartalom kell, különben a pusztító anarchia lesz úrrá. Az új élettartalom a mártírtudat és a hősi helytállás daca. A kemény csapásra a megkeményedés a felelet. A humanizmus szelidebb rejtett erőszaka helyett a heroizmus nyílt nyersebb erőszaka lesz a rendező elv. Így nyer az értelemnélkülivé vált élet új értelmet, így lesz a széthullott régi rendszerből új rendszer. A történelemben ezer variánsban szüntelenül ez a folyamat ismétlődik.

A humanizmus — így szokták mondani az új társadalombölcselelők — individualista volt, a heroizmus ezzel szemben kollektív. Amit a régi humanitás alapjainak széthullásával elvesztettünk, azt megnyertük a heroizmusnak a romokon való kivirágzásával. S a nyereség nagyobb, mint a veszteség! Az embernek feltétlenül szüksége van erre a hitre, különben feladja a harcot. Az új morálnak erősebbnek kell lennie a régiénél, különben úrrá lesz a reakció. Az új eszmének forróbbnak kell lennie a réginél, különben az ember passzivitásba süllyed.

Aki az új körülmények kényszerét eszmévé tudja tenni, az megtanítja az embereket arra, hogy tovább éljenek. Úrrá csak az lehet az emberek lelkiismeretén, aki meg tudja győzni őket arról, hogy az új jobb, mint a régi. A „nagyember“ teljesítménye ép abban van, hogy keresztülviszi a lelkiismereteknek ezt az átfordítását. Ezért a „nagyember“ mindig quasi-vallásalapító, benne mindig van valami démoni. Azt kívánja, hogy benne, mint az eszme letéteményesében és az eszmében, mint az eljövendő boldogabb

valóságban higgyenek. Az eszme quasi-vallásos jellegűt ölt: mint transcendens nagyság magatartásunk normálója akar lenni.

Az eszme vallásos jellegét az adja, hogy a „reménylett dolgok valósága“ akar lenni. Az eszme azonban a szenvedélyes életakarattól születik, s ezért benne a „reménylett dolgok“ mindenkori mindenestül „innenválók“. Képzésükhöz érzéki szenvedélyünk hordja össze az elemeket s azért az érzéki szenvedély uralma alatt állanak. Az eszméért való küzdelmet szüntelenül megtöri a jelen egzisztenciáért való aggodás, vagyis a lenemgyőzött önmagunk, s ezért a „reménylett dolgok“ sohasem válhatnak „valósággá“, birtokunkká. A félelem és az aggodás miatt nem tudunk „szabályszerűen küzdeni“ s ezért „nem is koronáztatunk meg“. A szenvedélyes életakarattól születő eszmét maga az életakarát semmisíti meg.

Az eszmékért való küzdelemben a „reménylett dolgok“ felfokozott szenvedéllyel való akarása a — fanatizmus. A fanatizmus egy rendszerbe való sűrített bezártságot jelent. Ezért befelé önmésztő, fojtogató, kifelé szétzúzó, robbantó hatása van. A felfokozott szenvedély tüze hajtja, s tulajdonképp már nem is az eszmét szolgálja, hanem ezt a borzongató lelkiállapotot élvezi. A fanatikus egy kép megszállottja, a kép azonban mindinkább elhalványul, s marad a tárgynélküli megszállottság. A kép démonná transzformálódik, s a fanatikus cselekedeteit most már nem a kép szabályozza, hanem a démon hajszolja. A fanatikus tárgyyszerűtlenül, vagyis már nem az eszme irányában cselekszik, s ezzel természetesen maga rombolja szét az eszmét. — „Elvesztem a bölcsenek bölcsességét és az értelmeseknek értelmét elvettem.“

Egyedül az evangéliumi hitben történik meg az a csoda, hogy a „reménylett dolgok“ „valóságok“ lesznek. A „mennyei Jeruzsálem“ azért valóság, az egyetlen valóság, mert nem vonható az eszmék világába. Különállását biztosítja az, hogy nem ember építette fel „a test kívánságából és az élet kérdéseiből“, hanem Isten készítette el olyan dolgokból,

„amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt”. Eszmék a „nagyemberek” értelmének produktumai, a „mennyei Jeruzsálem” azonban Isten Lelkének ajándéka. Sohasem változhat, nem alakulhat át, nem torzulhat el, nem lehet érzéki szenvedélyek harcának a tárgya, mert Isten Lelke örökös felette. Nem mi formáltuk, azért ő formál minket, mert amit magunk formálunk, az végül is deformál bennünket. Az eszmék harcosa számára, aki meg tudja mondani, hogy „imé itt, vagy imé amott van” — utópia. Aki azonban benne lakozik, az tudja, hogy ez az egyetlen valóságos hely. Történelem viharán, eszmék harcán keresztül is erről a helyről érti meg: „Az ég és föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak.”

Lukács László.

Mi dolga lehet egy falusi lelkipásztornak?

Mi dolga lehet egy falusi lelkipásztornak? — mondogatják városi emberek, néha városi lelkészek is... Hiszen a falu, éppen azért, mert falu, nem nagy lélekszámmal bír és egyféle foglalkozású lévén, át lehet tekinteni hamar, mindent lehet tudni mindenkiről. — Mi az a vasárnapi két prédikáció, amire készülhet egy hétig? Azt elvégzi és azután úr! Legfeljebb néhány stoláris szolgálata van és azután semmi gondja! Elvezi az életet a jó falun, ahol az élelmezési, ellátási viszonyok sokkal jobbak, mint városban, ahol néha-néha még azt is elfelejti az ember, hogy háború van.

Mennyi felületesség, komolytalanság, szeretetlenség van az ilyen gondolatokban. Ha egy feladatot komolyan vevő falusi lelkipásztor munkáját végig-gondoljuk, akkor tisztelettel kell megállnunk az előtt a feladatvégzés előtt, mire képes, amire képesíti a Kegyelem! — Az a hetenkénti két prédikáció, ötvenkétszer két beszéd (csak a vasárnapokat számítva). De hozzávéve még az ünnepeket, nemzeti, állami, helyi alkalmakat is, körülbelül 110 beszédre kell elkészülnie (még a legátus szolgálata mellett is). Mindez azonban még csak a vasárnapok, ünnepek szolgálata. — Majdnem minden helyen van ma már hetente két alkalommal írásmagyarázat is. Ez újabb 100 igazszolgálatot jelent, összesen 210-et! — Ha nem számítjuk azt, hogy még a községben a szomszédságban, a lelkési körzetben is szolgál, mint előadást tartó lelkipásztor, népművelési munkás, már a 210 szolgálat hűséggel, alaposággal elvégzése is súlyos, komoly szellemi munkát kívánó feladat. De ne feledkezzünk meg arról sem, hogy ma már (különösen ott, ahol elemi iskolánk is van,) *hétköznapi reggeli istentisztelet is tartatik*, ami határozott rendet követel s a faluból való kimozdulást pedig szinte lehetetlenné teszi!

Az a néhány stoláris alkalom valóban nem túlságosan lekötő, nem nagy erőfeszítést kívánó feladat. De már a *további hivatalos munka*: a *konfirmációi oktatás, a leventék lelkigondozása, vallástánítás* nem-református elemi- és középiskolákban, a *vasárnapi iskola* vezetése (vagy annak legalább is előkészítő munkája), a leányegylet, asszonyok köre, (ma már

Nőszövetség), az ifjúsági egyesület, gyülekezeti bibliakör, már olyan munkák, melyek felutárjait vagy esteit foglalják le. Ezekén túl szintén hivatalos munkák során jelentkeznek a *hivatal, az iroda teendői*: rendelkezések átvétele, jelentések megtétele, presbiteri gyűlések előkészítése, megtartása, jegyzőkönyveinek és kivonatainak gondozása; költségvetés, zárszámadás elkészítése; anyakönyvi ügyek intézése. Ezek után következik az *iskolaszéki elnök* feladatkörének betöltése. El nem hanyagolható feladat azonban az *esperesi látogatás* előkészítése, lebonyolítása, rendelkezéseinek keresztülvitele. Am ezzel sem zárul még le a sor: *körzeti konferenciák, lelkésztestületi, egyházmegyei gyűlések* is igénybeveszik a falusi lelkipásztor erejét, figyelmét.

Aki mindezt elvégzi, az már a lelkipásztori tiszt általános fogalmának megfelel, a gyülekezet átvett lelki és anyagi állományát őrzi. De aki ezen túlmenően *új ébresztés, új hatássugárzás* által akar lelkeket Krisztus foglyává tenni, annak ébresztő konferenciák, gyülekezeti napok és hetek, majd bibliakörök, imaközösségek során kell tusakodnia a hívők közösségében a pásztor gondjával, a századikért való tusakodással, a lelkipásztori látogatások folyton növekedő sorában!

Ha emellett még *nemzetiségi vagy vallási kisebbség* állapotában él a református gyülekezet, abból újabb feladatok, újabb nehézségek áradnak.

De ott állanak a *község közművelődésének alkalmai*, a *magyar élet szolgálatának* nehéz és jogos igényei, a jegyrendszer megnyugtató lebonyolításának gondjaitól a rémhírek visszaveréséig, a jobb jövő reményének szívekben megerősítéséig.

Nem lenne azonban teljes a kép, ha meg nem emlékeznénk a falu azon lelki beállítottságáról, mely szerint *minden gondjában*, örömeiben úgy, mint bánatában, anyagi ügyei lendítésében úgy, mint a családok bonyodalmainak elintézésében *mindenki lelkipásztorához fordul tanácsért*, el a levél-, kérvényírás, közbenjárás, kérés vonaláig. Eladdig, hogyha a faluba bármily ügyben hivatalos, világi személyek látogatnak, mindnyájan a lelkészhez szállanak, az ő vendéglátására számítanak... *Jaj annak a lelkipásztornak, akit mindezekben nem keres fel a gyülekezet népe! De jaj akkor is, ha mindezekkel megtisztelt, mert akkor a munka- és feladatvégzés áradatát zúdítja a pásztor árva fejére! Azért kell vállalni a „Hangya” elnökséget, a Gazdakör vezetését (vetőmag, apaállat beszerzésének gondját, tűzoltó-szerszámok megvásárlását), a bank vagy hitelszövetkezet igazgatóságát, községi iskolaszék elnökségét, talán valamelyik párt elnökségét is stb., mert a nép csak az ő kezében látja biztosítottak igényeit! A tiszta jóakaratot, becsapás szándékától mentes ügymenetet csak az ő közreműködése mellett hiszi el!...*

Ha még dalárdát, énekkart és néhol „szerepek” (szindarabok) betanítását is vállalja (ő, vagy felesége), akkor alig marad egy percnyi ideje is az ünnepek előtt.

Mindezek tetejében azt is tudni kell, hogy falun a díjlevél legfőbb tétele, a terményjárandóság mellett, az a 20—30—50, esetleg még több hold föld adómentes használata. Ezt vagy úgy használja, hogy kiadja bérbe, de mivel ez mindenha kevésbé jövedelmező volt, a lelkész kénytelen vagy felében kiadni javadalmi

földjét (és vállalni a felesel való viaskodás minden gyötrelmét) vagy, ha még inkább gyümölcsöztetni akarja, maga gazdálkodik. Ez pedig 50 hold körüli gazdálkodás esetén igen erős elfoglaltságot, utánajárást, tusakodást jelent és *szinte egész embert kíván!* Hogy ez mint jelent ma, vagy más időben is: a téli munka benti, majd kinti tennivalóinál, majd szántás, vetés, kapálás, aratás, hordás, cséplés, beszolgáltatás, őszi betakarítás idején, eszközök beszerzése, állatok gondja, napszámosokkal bajlódás, hivatalokban utánjárás ezernyi idővesztésével: csak az tudja, aki már megpróbálta. Ha nem is egyenes és első vonalbeli munkája, de ez lesz a család gondjai mellett leg-súlyosabb időhöz kötöttsége, erőpróbája.

Hivatalos katedrai szolgálatok (hétköznap, vasárnap, ünnepnap), stolaris alkalmak, konfirmációi oktatás, a gyülekezeti munka tagozatainak körébe eső feladatok, családlátogatás, lelki ébresztés munkája, irodai szolgálatok, ünnepségek rendezése, a falu gazdasági életének előlendítése, a magyarság szolgálata, gazdálkodás (a lelkész családi életének örömei, bánatai mellett), netalán tudományos munkálkodás is: ha mindezt végigmérjük, azt kell kérdeznünk, hogy ezekhez viszonyítva *mi dolga lehet egy városi lelkésznek egy falusi lelképásztornal?* Annak a városi lelkésznek, akinek van hivataltársa (mert általában városi helyen felül van a lélekszám a 3000-en), van káplánja, ahol a lelkészi irodát nem a lelkész, hanem a gondnok vagy állandó alkalmazott vezeti, ahol vannak önkéntes, intelligens munkatársak, ahol a fizetés már több helyen függetlenné lett a földjavadalomtól (így az azzal való munkától is), ahol nincsen annyira a lelképásztorra utalva a hívek közössége, ahol nem rajta áll annyira a köz java és a magyarság ezer égető kérdése!

E hirtelen rövid szemle is nyilvánvalóvá teszi (egyfélől az összes kedvezőtlen, másfelől az összes kedvező lehetőségeket tekintetbe véve) azt a valóságot, hogy a *falusi lelképásztorn helyzetén segíteni kell.* Elsősorban az *Ige szolgálatában elmélyedés könnyítésével* (kommentárok, bibliai szótárak, régiségtan, vallástörténet, tudományos folyóiratok stb.); továbbá vallásos esték, ünnepélyek *programmjának összeállítása* (megfelelő színdarabok, traktátusok, költemények gyűjteményének, vagy legalább is katalógusának kiadása), a *falusi élet sajátos kérdéseinek* (társadalmi rétegződés), babonáság, lelki megkeményedés okai ellenszerei *tudományos „kielemzése” által.* Szükséges a lelképásztorn évenként való pihenő idejének, helyettesítésének kellő szabályozása. — De a *gazdálkodás emésztő gondjainak elvétele* (a díjlevél meg nem csorbításával.) De jönnének azután a *továbbképzés, majd a gyermeknevelés, nyugdíjügy* stb. könnyítése, rendezése is.

Mi dolga van a falusi lelképásztornak? — Sok, megterhelő, minden időt, erőt igénybevevő, amelyekben segítséget adni, könnyítést nyújtani imában együtt tusakodással, segítségnyújtással, a Krisztus nevében egymás terhe hordozásának evangéliumi parancsa betöltésével: igen szükséges, sőt halaszthatatlan volna. — Tehát *nem a lekicsinylés, de a szeretet, a segítség lelke vezessen egymás bírálatában, egymás élete sorsának hasonlításában!*

Hlyés Endre.

H A L O T T A I N K

Páczay Mihály öcsödi nyugalmazott református tanító fáradhatatlanul munkás élete 79. évében, folyó évi február hó 21-én súlyos szenvedések után elhunyt. Február 23-án a váncsodi temetőben helyezték pihenőhelyére. Gyermekai, testvére, unokái gyászolják. És a közvetlen családtagokkal együtt a nagy család: mindazok, akik egy emberöltőn át lábainál ültek a hű tanítónak, aki viszont a legnagyobb Mester lábaitól indult el naponta a reábizott kicsinyek közé. A hű szolga emlékezete legyen áldott. „Az Úr szeméi előtt drága az ő kegyeseinek halála!” (Zsolt. 116: 15.)

K R Ó N I K A

Kossuth Lajos halálának ötvenedik évfordulója folyó évi március hó 20-án lesz. Ez alkalomból országos ünnepeket tartanak úgy a fővárosban, mint a vidéken mindenütt. Budapesten az ünnepek sorozatának középpontjában Kállay Miklós miniszterelnök emlékbeszéde fog állani. Az egyházak is kiveszik osztályrészüket a kegyetes megemlékezésből. Március hó 20-án délelőtt tíz órakor a debreceni Nagytemplomban, D. Dr. Révész Imre püspök fog prédikálni: ezen az ünnepi istentiszteleten részt vesznek a különböző hatóságok és testületek képviselői, valamint a debreceni katonai alakulatok is.

A zsinati tanács ülése. A magyarországi református egyház zsinati tanácsa február hó 17-én ülést tartott, amelyen foglalkozott azokkal a módoszatokkal, amelyek alkalmasak lesznek az országos református lelkészi nyugdíjintézet megerősítésére és a missziói célokat szolgáló közalap bevételeinek fokozására.

Özv. Böszörményi Pálné, nemrég elhunyt debreceni nagyszony végrendeletileg mintegy 120.000 P értékű adományt juttatott különféle intézményeknek jótékony célra. Az adományból a kőbányai református egyház, az Országos Református Szeretetszövetség, a nyíregyházi Kálvineum, Debrecenben pedig a református egyház, a Csapó-utcai egyházrész, a Jótékony Nőegylet, a Dóczy Leánynevelő Intézet, a református gimnázium, a Kollégiumi Kántus, a Kálvin-ház, a Tisza István Tudományegyetem részesül meghatározott összeggel. A kapott összeget szegénysorsú tanulók iskoláztatására és árvák megsegítésére kell fordítaniok a végrendelet szerint.

Legrégibb gimnáziumaink. Az Országos tisztár érdekes adatokat közöl a magyar gimnáziumok alapításáról. Tizenhét olyan gimnázium működik jelenleg is az országban, melynek alapítása az 1600 előtti évre nyúlik vissza. Megállapítható ezekből az adatokból, hogy a református egyház kezdettől fogva mekkora gondot fordított az iskolákra, mert a legregibb alapítású hat gimnázium kivétel nélkül református. A legkorábbi a mezőtúri református gimnázium, melyet 1530-ban alapítottak, utána a pápai és sárospataki gimnáziumok következnek 1531-es alapítási évvel. A szatmárnémeti református gimnáziumot 1535—1540 között alapították, a máramarosszigeti református gimnázium szintén az 1540. év körül létesült. A debreceni református Kollégium alapítási éve a fentjelzett címtár adata szerint: 1549.

A Református Nőszövetség jelvénye. A debreceni nőszövetségi csoportok körében felvetődött az az életrevaló gondolat, hogy készítsék egy szolid, de kifejező és művészi értékű jelvényt, amelyről a tagok egymást országszerte megismerjék. Bizonyosságtevés és hívogatás lenne ez a jelvény, mely elevenen szolgálhatná a Nőszövetség népszerűsítését. Mily kedves dolog az, hogy evangélikus testvéreink, férfiak és nők, országszerte viselik a csinos kis Luther-rózsát. A debreceni nőszövetségi csoportnak az a tisztos óhaja, hogy az országos elnöknő, Zsindelyné Tüdős Klára nagyszony kéressék meg, hogy ismert művészi kezével és tudásával, konstruálja meg az új jelvényt.

ban. Couturier karthauzi apát, akit világviszonylatban is ismert munkása a keresztyén egység gondolatának, Lyonban felhívást bocsátott ki, amelyben arról a roppant felelősségről beszél, amit világszerte minden keresztyénnek vállalnia kell ezekben a napokban. A többi között ezeket mondja: „Minden nemzedéknek fel kell tennie a kérdést: Mit teszek azért, hogy Krisztus széltőredezett testének sebei begyógyuljanak? Ez az évenként visszatérő imahét: a szeretet évenkénti jelgerjedése a keresztyén szívekben. Óhítt testvéreink, akiknek száma több mint 150 millió, protestáns testvéreink, akik több mint 200 millióan vannak, anglikán testvéreink, akik több mint 50 milliót számlálnak és mi katolikusok, akik több mint 400 millióan vagyunk — mi mindnyájan akik az imádság helyét tekintve külön vagyunk, ugyanabban a szenvedésben, a Krisztus szenvedéseiben egyek vagyunk. Ezekben a napokban, Krisztus engesztelő imádsága által egybefűzve, egyetlen hatalmas könyörgésként szárnyal az imádságunk, a Krisztuséval együtt, a mi Atyánk felé, Aki a mennyekben van.”

Jaroslavszyk meghalt. A szovjet újságok szerint december elején államköltségen elégették a bolsevista istentelenek meghalt vezérét: Jaroslavszyk-Gubelmann. A Kremlben a nemzet nagyjai termében ravatalozták fel. Az őrseget a politikai hivatal tagjai adták és a moszkvai munkásság vonult fel előtte. December 5. és 6-a közti éjjelen égették el. Úgy tüntették fel, mint a nép boldogságának fáradszatózó harcosát. Valóban a harcos istentelenek feje volt. Ez a halálában az állam részéről neki juttatott megbecsülés azonban világosan mutatja, miképpen kell ma vélekednünk az istentelenek mozgalmáról.

Egyik svájci református lap újra hosszasan tárgyalja a templomoknak hétköznapi nyitvatartása mellett és ellene szóló érveket. A cikkíró arra a végső következtetésre jut, hogy az üres templom Ige nélkül nem sokat ér. Rendszeresítések tehát a mindennapi istentiszteleteket és hetenként az úrvacsoraosztást.

Németország. Heuriet hamburgi francia református lelképásztor írja: A mi kis svájci francia református templomunk nincs többé. Egy hatalmas bomba teljesen lerombolta. Ugyancsak a hamburgi bombázás után a hamburgi evangélikus püspök így ír a lelképásztoroknak: Nekünk munkahelyünkön kell maradni mindenütt, ahol még áll egy templom és híveink vannak. Minden erőnket összeszedve, el kell vinni hozzájuk az Isten ígését, nemcsak az istentiszteletekre és bibliáórákra, de a gyakori családlátogatásokra is. Nem szabad elfelejtkezni az óvóhelyekről és a pincékről sem, ahol szintén várják a lelképásztor látogatását.

HIVATALOS ÉRTESEITÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

956—1944. szám. TÁRGY: Iskolaszatanatórium működésének ismertetése.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák igazgatóságaihoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az 1944. évi február 1-én 557—1944. eln. szám alatt kelt leiratával felhívta a tankerületi kir. főigazgatókat, utasítván a vezetésük alatt álló gimnáziumok, kereskedelmi középiskolák, liceumok és polgári iskolák igazgatóit, hogy a második félév folyamán a tanári értekezleten lehetőleg az iskolaorvos, a szülői értekezleten pedig a tanári testület valamelyik tagja az iskolaszatanatóriumok célját, szervezetét és működését ismertesse. A miniszter úr egyidejűleg arra kért bennünket, hogy a református középiskolákra vonatkozóan hasonló értelemben intézkedjünk.

A vezetésem alatt álló egyházkerület középiskoláinak igazgatóit hasonló eljárásra utasítom.

Megjegyzem, hogy a miniszteri leirat szerint az Iskolaszatanatórium meg fogja küldeni az egyes iskoláknak *Sebes Gyula*: „Az iskolaszatanatórium” c. különnyomatban is megjelent cikkét.

Debrecen, 1944 február 28.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

962—1944. szám. TÁRGY: Tanítók orvosi vizsgálata pályázatok, választások alkalmával.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 170,185—1943. X. ü. o. szám alatt közölte velem, hogy a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézetnél a szegénysorsú tudóbeteg gyermekek beutalása kapcsán feltűnt, hogy egyik iskolánknál néhány napon belül hat gyermek részére kért a tudóbetegintézet vezetőorvosa beutalást.

A jelentésből kitért, hogy az iskola tanítója pályázati kérelmének benyújtása alkalmával nem igazolta a 888—1940. B. M. sz. rendelet 5. §-ának 1. bekezdésében előírt, tudóbeteggondozóintézet által kiállított igazolvánnyal azt, hogy fertőzőképes vagy arra gyanús megbetegedésben nem szenved.

Utasítom az iskolaszéki elnök urakat, hogy az iskolák tanszemélyzetének alkalmazásánál vegyék figyelembe az 1940. VI. tc. 4. §-ának 6. bekezdésében, valamint a 888—1940. B. M. sz. rendelet 5. §-ában foglalt előírásokat, melyek szerint a tanszemélyzet körében csak olyan egyén alkalmazható, aki fertőzőképes vagy arra gyanús gümőkóros megbetegedéstől mentes és e mentességet tudóbeteggondozóintézeti orvosi bizonyítvánnyal igazolja. Pályázati hirdményekbe ez a követelmény befoglalandó!

Debrecen, 1944 február 28.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

975—1944. szám. TÁRGY: Vonaton bejáró tanulók magaviselete elleni panasz.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák igazgatóságaihoz.

A „Debrecen” c. napilap 1944 február 27-i száma a vonattal bejáró tanulók ügyét egy esettel kapcsolatban újból felvetette. E kérdésnek felülvizsgálata ez eset miatt, de a vonattal bejáró tanulókkal szemben gyakran ismétlődő panaszok következtében is szükségessé vált és a Rendtartás vonatkozó rendelkezéseiben belül intézkedést igényel.

Panaszolja a „Debrecen”-ben közzétett nyílt levél írója, hogy a diákok a vonaton illetlenül és az utazóközönséggel szemben figyelmetlenül viselkednek. A vonatot megrohánják, az ülőhelyeket jóelőre elfoglalják, helyeiket felnőtteknek, betegeknek, nőknek át nem adják, a fülkékben dohányoznak, viselkedésük sokszor durva és olyan minősíthetetlen, amely semmiképpen sem illik a jövőndő Magyarország vezetőivé törekvő ifjakhoz.

Felhívom ezért a református közép- és középfokú iskolák igazgatóságait a következő intézkedések végrehajtására:

1. A „Debrecen” c. napilap 1944 február 27-i számában ismertetett esetet a debreceni tanintézetek igazgatói tegyék saját intézetükben nyomozás tárgyává. Ha a nyomozás megállapítja, hogy az újságcikkben közölt eset résztvevői a vezetésük alatt álló iskola tanulói, és ha az esemény valóban úgy folyt le, ahogy az újságcikk leírja, a résztvevőket példásan büntessék meg.

2. A vonattal bejáró tanulók engedélyeit vizsgálják felül s mindazon tanulóktól, akik magaviseletükkel vagy tanulmányi előmenetelükkel arra érdemtelennékné bizonyultak, a vonattal bejárás engedélyt vonják meg.

3. A vonattal bejáró tanulókat az intézetek igazgatói hívják egybe és intsek őket illedelmes, az utazóközönség és a vasúti személyzet iránt előzékeny és udvarias viselkedésre. Figyelmeztessék a bejáró tanulókat, hogy panasz esetén a református iskolák tanulóinak vonattal való bejárását meg fogom tiltani. Az iskolák igazgatói a tanulóknak a vasúti kocsikban való dohányzását tiltsák meg.

4. Az iskolák igazgatói rendeljék el, hogy a bejáró tanulók az intézet címerpajzsával ellátott intézeti sapkát a vonaton viselni tartoznak.

5. Minden intézet igazgatója az ugyanazon vasúti vonalon utazó tanulók közül egy-egy arra érdemes növen-

déket a többiek felügyeletével és rendbentartásával bízom meg. E felügyelő a felügyelete alá tartozó tanulóknak a vonaton tanúsított magatartásáért felelős.

Debrecen, 1944 március 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A lizántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

983—1944. szám.

TÁRGY: Húsvét előtti levente-csendes napok megtartása.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes, egyházmegyei missziói előadó, hadtest, kerületi kiegészítő, járási és helyi leventelelkész urakhoz.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadásában megjelent: „A leventeifjúság lelkigondozása” című rendelkezés II. 1. ad 3. pont alatt úgy intézkedik, hogy: „Minden év húsvéti időszakában a leventéket lehetőleg egyik foglalkozási napon a kiképzésre szánt idő alatt megfelelő előkészítés után úrvacsoravételre kell vezetni. Legalkalmasabb, ha a foglalkozási idő ez alkalommal szombati napra tétetik át, amikor a megfelelő előkészítés után a leventék másnap, vasárnap úrvacsorához járulhatnak. Csendes órákon résztvevő leventékről szolgálati úton jelentést kell felterjeszteni.”

Ezzel a lehetőséggel élve, felhívom az összes érdekeltet, hogy húsvét előtt valamelyik héten minden gyülekezetben a leventék csendes napját, megfelelő készítés és részletesen kidolgozott program szerint tartsák meg. A csendes órákon való részvételt, mivel az idézett rendelkezés ezt elő is írja, az illetékes leventeparancsnokok közreműködésével kötelezővé kell tenni, ellenben az úri szent asztalhoz való járulást, bár az Igéről való minél bátrabb bizonyosságtevésünkkel serkentsük a leventeifjakat, mégis ne tegyük parancsszerűleg kötelezővé, mert hitünk szerint az Úrasztalához való járulásnak olyan lelki előfeltételei vannak, amelyeket semmiképpen nem hagyhatunk figyelmen kívül.

Felhívom az egyházkerület területén működő összes hadtest, kerületi kiegészítő, járási és helyi leventelelkész urakat, hogy a csendes napokról jelentéseiket a helyi leventelelkész urak 1944. évi június hó 30-ig, a járási leventelelkésznek, a járási leventelelkész urak 1944 július hó 15-ig a kerületi kiegészítő leventelelkésznek, a kerületi kiegészítő leventelelkész úr 1944. évi augusztus hó 1-ig a hadtest leventelelkésznek és végül a hadtest leventelelkész urak 1944. évi szeptember hó 1-ig terjesszék elő úgy, hogy egyszerre az elkészített jelentéseket több példányban legépelve, küldjék meg az illetékes egyházmegyei missziói előadó urak útján a nagytiszteletű esperes urakhoz, akik ezeket a jelentéseket terjesszék tovább legkésőbb 1944 október hó 1-ig fel hivatalomhoz.

Érezve a leventeifjúság lelkigondozásának nagy fontosságát, amellyel ez a kérdés mind ifjúságunk vallásérköcsi nevelésének, mind öntudatos magyar szellemben való nevelésének szempontjából bír, felhívom az illetékeseket, hogy ezeket a csendes napokat mindenütt komoly előkészület után tartsák meg és hogy a magam részéről is támogatást nyújtsak a csendes napok programjára vonatkozó rövid vázlatot az alábbiakban közlöm:

Debrecen, 1944 február hó 29.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

VÁZLAT

a levente csendes napok tartásához.

VEZÉRIGE: „Ne szégyeld hát a mi Urunkról való bizonyosságtételt”.
(I. Tim. 1., 8.).

I. Célkitűzés: Bizonyosságtevésünkkel az egyes csoportokat lelki közösséggé való alakuláshoz segítsük.

II. Általános tanácsok: 1. A lelkipásztor a leventeparancsnokkal megbeszélve, vegye számba a csendes napon résztvevő leventeifjúságot és mindenesetre korcsoportonként ossza az ifjúságot három részre.

2. Kérjen meg lehetőleg annyi bibliakörvezetőt, hogy még a korcsoportonként belül is kisebb, legfeljebb 15—20 ifjúból álló bibliaköri csoportokat lehessen alakítani.

3. Kérjen meg minden korcsoport számára részint lelkészi, részint világi vezetőket, olyanokat, akik az ifjúsághoz szívesen is mennek és tudnak is az ifjúság nyelvén szólni, előadások tartására.

4. Ezekkel a megkért bibliaköri vezetőkkel és csendes-napi előadókkal a csendes napok előtt legalább pár nappal tartson a lelkipásztor előkészítő órát és ezen az órán beszéljék meg a bibliakörök és az előadások anyagát és törekedjenek arra, hogy ez az előadói közösség érezzen komoly felelősséget a csendes napok ügye iránt. A legaldásosabb előkészület az lesz, ha ez az előkészítő óra imaközösséggé tud alakulni.

III. A csendes napok munkarendje.

A)

I. korcsoport.

(12—14 évesek.)

1. Megnyitó áhitat, lehetőleg a templomban együtt a többi korcsoportokkal. Ifjúsági istentiszteleti rendtartás szerint, legfeljebb 30 percig. I. Timotheus 1: 8. alapján „Ne szégyeld hát a mi Urunkról való bizonyosságtételt”.

2. Előadás (lehetőleg megbeszéléssel): „Az Úr az igaz Isten” (Királyok I: 18: 21—46. alapján). A bevezetésül szóljunk az ifjak előtt arról a szomorú helyzetről, hogy a választott nép között egyedül csak Ilyés próféta maradt meg Isten emberének. Tisztázzuk, hogy kicsoda az Isten embere? Az, aki az Isten igéjéről mer beszélni és életében is aszerint cselekszik. Ismertek-e olyan embert a falutokban, aki beszél az Isten igéjéről? Milyen kevesen vannak ma is, akik valóban az Istennek emberei. Ki az Istene a mai embernek? Ilyés próféta idejében Baál-isten előtt hódolt a nép és Baál prófétáivá 300 hamis próféta is odaszegődött. A mai ember Istene: soknak az ő hasa, amint az Ige is mondja, soknak a pénz, az a legszomorúbb, ha odasüllyed a világ, hogy pénzért mindent meg lehet vásárolni. Már ilyen korban soknak istene lesz a sport. Azután ideáljanak tartja sok fiú a filmszínészeket, csak a moziba szeret járni, szinte az lett a temploma. Istennek a nevét nem bizonyossággal emlegetik, hanem nagyon sokszor káromolják, kigúnyolják és ma sokszor sír az ember, hogy elhagyott bennünket az Isten, pedig nem az Isten hagyott el minket, hanem mi hagytuk el Őt. Írjuk le a nagy próbatételt, amint Ilyés próféta előkészíti, hogy csináljanak a Baál prófétái is egy oltárt és tegyék rá az áldozati húst, meg Ilyés próféta is csinál egy oltárt és ráteszi az áldozati húst, de nem szabad meggyújtani a tüzet, hanem az lesz az igaz Isten, aki az égből alá bocsátott tüzzel emészti meg az oltárt. A körülvaló nép elfogadja ezt a tervet, elkészítik a körülvaló nép gőgös önteltséggel mind kiabálnak. Majd később görbe késekkel meg is vagdalják magukat, de mindhiába, mert nem száll tűz alá az égből, hogyan is szállhatna, amikor Baál-isten nincsen. Ilyés próféta, amikor látta, hogy Baál papjainak minden erőszakosságuk kimerül, meghajítja magát alázatosan az igaz Isten előtt és kéri az Istent, hogy mutassa meg ennek az eltorzult népnek hatalmát és valóban alázatos imádságára nagy tűz száll le az égből, megemészti az oltáron lévő húst és az egész oltárt, mire a nép felkél és boldog örömujjongással kiált: „Az Úr az igaz Isten.” Befejezésül kérdezzünk meg a fiúkat: tudják-e, hogy Isten azért hozta messi keletre a magyarságot éppen erre a helyére Európának, mert azt akarta, hogy a magyar nép is Őt, az igaz Istent ismerje meg és az Ő dicsőségére éljen. Nehéz volt a kemény magyaroknak elhagyni régi vallásukat és szokásaikat, de több, mint ezer-éves történelmünkben ezer és ezer bizonyosságot láthatunk, hogy minket az igaz Isten tartott meg egyedül. Ha jövőnket boldoggá akarjuk tenni, akkor csak egyképpen tehetjük, ha a magyar leventeifjúság Isten emberévé tud fejlődni.

3. Az előző két pont alatt megtartott alkalmon kötelezően vettek részt a fiúk, de szólítsuk fel őket, hogy valamikor az esti órában, ha van, az ifjúsági otthonban vagy levente-otthonban, vagy ha nincs, akkor az iskolában, most már nem kötelezően, hanem akik lelkükben vágyódást éreznek, gyűljenek össze és akkor összefogva őket a többi korcsoportokból is önkéntesen odajöttéssel, mélyítsük el az előadás anyagát, beszéljük meg a felmerülő kérdéseket, tartsunk számukra rövid bibliáórát és buzdítsuk őket, hogy vegyenek részt a református keresztyén ifjúsági munkában is.

B)

I. korcsoport.

(15—17 évesek.)

1. Megnyitó áhitat. Lásd az első korcsoportnál.

2. Előadás megbeszéléssel: „Az ifjú életének öröme — Isten nélkül” (I. Timotheus 4:12. verse alapján). Bevezetésül szóljunk arról a nagy szerepről, amit az Isten az ifjaknak szánt, t. i., hogy legyen példa. Emberi szokás, hogy szeretünk példára nézni. A kisgyermek azt szereti csinálni, amit a nagyoktól lát, az ifjú olvasmányainak és tanulmányainak alapján választ magának ideált, akit szeretne követni. A magyar történelem tele van ideális hősökkel, szabadságharcosokkal, mártírokkal. Egypár példát el is mondhatunk. A református keresztyén ifjú még magasabbra néz, a legfőbb példára, bár ez a szó nem is fejezi ki a valóságot: Jézus Krisztusra. Példaként csak az az ifjú állhat, akinek magának is van példája, aki Jézus Krisztussal jár. Az Ige sorra veszi, hogy mi mindenben kell az ifjúnak példaképpen élni: beszédben. Nekünk beszédünkben az Istent kellene dicsőíteni s e helyett mi a mi beszédünk? Káromkodás. Szóljunk a káromkodás nagy nemzeti veszedelméről. Az egész magyar leventefjúságnak harcot kell indítania a káromkodás ellen. Magaviseletben: a magaviselet olyan fontos az életben, hogy jó magaviselettel könnyen tudunk boldogulni, rossz magaviselettel mindenkit elriasztunk magunktól. A legtöbb ifjú nem tud rendesen viselkedni. Kár, hogy az a szép szokás, amelyik jellemezte a magyar embert, hogy t. i. az utcán mindenkit tisztességtudóan köszöntött, ma már kimegy divatból. Sokszor még volt tanítónkat, nevelőinket, parancsnokainkat is kikerüljük, csak hogy ne kelljen köszönni. Aki mást megiszta, magát tisztelti meg legfőképpen. Szeretben: Sajnos, hogy kevesen vagyunk és mégsem tudjuk egymást igazi keresztyén módra szeretni. Széchenyi Istvánnak van egy szomorú mondása: „A magyar embernek legnagyobb ellensége a magyar.” Mi csak akkor ismerjük el valakiről, hogy nagyember, ha már a külföld is elismerte, vagy még inkább, ha már temetjük. Sokszor rokonok, családok, alvél-felvél sűrítartó haragban van egymással. Hitben: A hit a léleknek a dolga és Istennek az ajándéka. Csak az a baj, hogy sokan nem is gondolnak arra, hogy lélek van. Azt mondják: Lélek, lélek, de miből élek. Pedig, ha csak a testre gondolok, az a maga anyagában nagyon keveset ér. A testet csak a lélek teszi a teremtes koronájává. Milyen visszataszító látvány a szép, kifejtett, pirosposztag arcú ifjú, s amikor megszólal, az első szavából látszik, hogy belülről üres. A hit hallás által van, a hitben tehát akkor erősödhettek, ha kihasználom az alkalmakat, bibliaórákat, istentiszteleteket, amelyeken hallhatok a léleknek a dolgairól. Nagyon fontos az is, hogy református keresztyén hitem van. Hozzám kell legközelebb lenni az Isten igéjének. És ezt a hitet ne hagyjam el soha semmiért és senkiért. A tisztaságban: Arra is szükség van, hogy az ifjú testét, ruháját, otthonát tisztán tartsa, mert igaza volt annak a nagyszerű földműves ifjúnak, aki azt mondta egyszer, hogy ha meg akar ismerkedni egy falunak az ifjúságával, akkor először végignézi a hajnalban kihajtott teheneket és lovakat és ahol azok rendesek, szépek, tiszták voltak, ott rendes, nemes gondolkozású ifjúsággal találkozott. Ahol piszkosak, rendetlenek, ott az ifjúság is hanyag, semmi komoly dologra gondot nem fordító ifjúság volt. Itt a tisztaság mégis legfőképpen az ifjúság testi életének tisztántartására vonatkozik. Ez az ifjúság örök kérdése. Ma már törvény az, hogy mielőtt egy fiatalember házasságot köthetne, orvossal kell megvizsgáltatnia magát. Szomorú statisztika bizonyítja azt, hogy az erkölcs-telen életnek milyen nemzetpusztító átka van. Az ifjú életét pazarló fiatalság képtelen arra, hogy a jövőt megtartsa. Egész szintén próbáljunk beszélni a falu erkölcs-telen szokásairól, ahol vannak ilyenek. Ne felejtünk el rámutatni arra, hogy bár a munka, a sport sokat segíthet az ifjú erkölcs-telen vágyainak lefékezésében, de hogyan őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útját, ha nem az Isten beszédének a megtartása által. Egy tükör ez a bibliai Ige, amelyben megláthatta minden ifjú, hogy Istennel élni öröm, Isten nélkül élni szomorúság.

3. Kérdés-felelet módszerrel (írásban is lehet) próbáljuk a felvetett kérdést az ifjakkal komolyan megbeszélni.

4. Lásd az első korcsoport 3. pontját.

C)

III. korcsoport.

(18—21 évesig.)

1. Lásd az első korcsoport első pontját.

2. Előadás megbeszéléssel: Felkészülés a házasságra (Efézus 4:17—32. versei alapján). Bevezetésül szóljunk arról, hogy mi a házasság? Nem embereknek a találmánya, hanem Isten ajándéka. A családnak Isten legkisebb gyülekezetének kell lennie, ahol az Úr nem a férj vagy a feleség, nem is a gyermek, hanem Krisztus. Az a baj, hogy a házasságba a legtöbben mikor eljön az idő, csak belecseppennek. Már jóelőre szomszédok, rokonok összeadják a fiatalokat, rendszerint azoknak az alapján, hogy kinek mennyi földje van, kinek milyen a családja, s akkor aztán akár van a fiatalok közt lelki kapcsolat, akár nincs, mégis házastársak lesznek. Ilyenkor aztán sokszor a házasság inkább égés, mint élés. Hogyan készülünk a házasságra? Ne a külsőt nézzük csak, hanem a belsőt a lelkét is. Nagyon fontos, hogy minden ifjú készüljön fel a házasságra: testileg. Egészséges tiszta testtel lépjen a házasságba. Jaj annak az ifjúnak, aki fertőzött testtel vagy az iszákosság szenvedélyétől megrongált testtel lép a házasságba. Ne gondold azt, hogy csak a leány tisztasága fontos, mert azt a legtöbb ifjú megköveteli, hogy, akit el vesz feleségül, az valóban tiszta legyen. Pedig az ifjú tisztasága éppen olyan fontos. Ha az ifjú nem őrzi meg testének ifjúságát, nincs erkölcsi alapja, hogy jövőre feleségétől megkívánja a tisztaságot. Egy-egy félrelépés sokszor végzetes következményeket hoz a családi életbe. A nőben mindig előjövő gyermekeidnek az édesanyját lásd. S mit szólnál te ahhoz, ha az édesanyjáról nem tudnád, hogy ő valóban tiszta. Vigyázni kell arra is, hogy az orvostudomány szerint a közeli rokonok összeházasodása degenerált utódokat hoz a világra. Hány szomorú példa mutatja, hogy vannak falvak, ahol két-három család össze-visszaházasodásából áll a falu. Széjjel kell nézni más falukban is. S ezekre nagyon alkalmasak az ifjúságnak a környező falvakban különböző összejöveteleken való részvételei, ahol megismerkednek nemcsak falujukbeli leányokkal is. Készülj fel szellemileg is. A legszükségesebb tudást az önálló életre meg kell szerezni. Ez pedig nem jön másképpen, csak úgy, ha komolyan tanulunk. Ma már nem panaszkodhat a fiatalember, hogy tanulásra nincs meg az alkalm. Vannak különféle konferenciák, KIE—LOK népfőiskolai tanfolyamok, amelyek mind áldott alkalmak arra, hogy az ifjú a szellemi felkészültség terén előrehaladjon. A szellemi felkészülés csak egy bizonyos kor után lehet meg. A túlkorai házasság, sokszor még nép is azt mondja rájuk, hogy gyerekek ezek, nem szerencsés. Nem szabad csak úgy vakon beleugrani a házasságba, hanem érett fejvel. A házasságkötés ideje ne legyen se túlkorán, se túlkésőn. Legjobb 24—26 éves korban. De túlkésőn, 30 éves koron túl, már szinten nem jó halogatni. A szellemi felkészültség azt jelenti, hogy légy érett, amikor megházasodsz. A házasságra anyagilag is elő kell készülni. Tudni kell, hogy a házasság nem játék, hanem a férfi éppen Istentől kapta azt a feladatot, hogy a mindennapi kenyeret, családjának a fenntartását neki kell ellátnia. A férfi megkeresi, a feleség pedig beosztja. Ez a házasságnak az anyagi alapelve. Törekvő ifjak, akik nem haszontalankodtak el ifjúságukat, azok nem ijednek meg a házasság e kívánalmától. Vannak olyan ifjak, akik 28—30 éves korukra a maguk erejéből már házat is építettek és abba vitték fiatal feleségüket. Természetesen, akiknek kártya, ital vagy más szenvedélyeik vannak, azok nemigen fogják ezt elérni. A házasságban arra is törekedni kell, hogy ne legyünk túlzottan igényesek, mert nem a vagyonnal való bővülködésben van az embernek az ő élete. Iparkodó, becsületes, józanéletű légy s meglásd Isten anyagi téren is megsegít. A lelki felkészülés a legfontosabb dolog. Azt kell nézni, hogy jövőre házastársadnál lehet-e közöttetek lelki összhang. A házasság egy egész életre szól, azért ne játszd vele, könnyelmű lépést ne tegy. Istennel keresd meg jövőre házastársadat. Mivel a lelki összhang leginkább az egyhiten lévőknel van meg, törekedj arra is, hogy református hitű leányt végy el feleségül, de arra mindenképpen vigyázz, hogy gyermekeid vallását előre el ne add. Ez az a bizonyos reverzális. Egész életedet megronthatod, ha könnyelműen eladod gyermekeidnek a hitét. A házasság Istennel lehet boldog, azért ne csak az ajtód fölé, hanem a szivedbe legyen beleírva: „Én és az én házam az Úrnak szolgálunk.”

3. Kérdés-felelet módszerrel (KIE-parlament, írásban is lehet) beszéljük meg egész komolyan a fiúkkal ezt a kérdést.

4. Lásd az első koresoport 3. pontját.

IV.

Úrvaesora vétel.

A leventefejúrást a lelki előkészítés után gyűjtsük össze külön istentiszteletre a templomba, amikor számukra tartunk leventeistentiszteletet az 51. zsoltár 12. verse alapján: „Tiszta szívet teremts bennem óh Isten és az erős lelket újítsd meg énbennem.” S azután legyen gondunk arra, hogy nyomatékosan tudomására hozzuk az ifjúságnak, hogy az úrvaesoravétel nem kötelező, hanem csak azok járuljanak az Úrasztalához, akik komoly bűnbánó szívvel magukat jól elkészítették és így méltóképpen vehetik magukhoz a szent jegyeket.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki hivatal. Postafiók 65.) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

1226—1944. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A magyarországi református egyház Egyetemes Konventjének elnöksége az Egyetemes Konvent által a konventi központi irodánál rendszeresítendő s az állami rendszerű IX. fizetési osztály 3. fokozata szerinti illetményekkel járó konventi tanügyi fogalmazói állásra pályázatot hirdet.

Pályázhatnak azok a református vallású, 30 évnél nem idősebb magyar állampolgárok, akik elsősorban középiskolai tanári vagy középiskolai vallástanári, másodsorban, akik jogi vagy theologiai képesítéssel bírnak, legalább egy idegen nyelvet (angol-francia-német) szóban és írásban kifogástalanul bírnak s a gép- és gyorsírásban kellő jártassággal rendelkeznek. Előnyben részesülnek azok a középiskolai tanári vagy vallástanári képesítéssel bíró pályázók, akiknek két-háromévi tanári szolgálatuk van. Ilyen pályázók kinevezése esetén a korábbi szolgálat beszámításának helye lehet.

A pályázók kérvényüket maguk fogalmazzák, sajátkezűleg írják s egyben igazolják egyházi vagy egyház-társadalmi téren eleddig teljesített szolgálataikat.

A pályázati kérvényt — hitelesített oklevél- és bizonyítványmásolatokkal — 1944. évi március hó 15-ig a református Egyetemes Konvent elnökségének címére a konventi irodába (Budapest, XIV., Abonyi-u. 21. sz. a.) postán kell beküldeni.

Azok, akik mint véglegesített tisztviselők jelenleg is szolgálatban állanak, pályázati kérvényüket illetékes egyházi hatóságok útján tartoznak felterjeszteni.

A pályázók csak külön írásbeli felszólításra jelentkezhetnek személyesen a konventi irodában.

A konventi tisztviselők alkalmazása szolgálatuk első évében ideiglenes, azontúl végleges és élelfogytiglan tartó. Az ideiglenes szolgálati idő leteltével a véglegesítés iránt az Egyetemes Konvent határoz.

A konventi tisztviselők hivatali állásukat állandó, kizárólagos élethivatásként töltik be s más rendszeres javadalmazással egybekötött állást vagy megbízatást nem viselhetnek, ily mellékfoglalkozást nem folytathatnak.

Budapest, 1944 február 28.

A református Egyetemes Konvent elnöksége:

Dr. Balogh Jenő s. k., főgondnok, világi elnök.

Dr. Ravasz László s. k., püspök, lelkészi elnök.

A nagyváradai református leánygimnázium igazgatótanácsa ezúton hívja fel az elhelyezkedni óhajtó tanárjelöltek figyelmét arra, hogy az intézetben a jövő tanévtől kezdődőleg minden valószínűség szerint a következő tanszékek kerülnek betöltésre: egy magyar-latin, egy magyar-német, egy történelem-földrajz, egy természettan-vegytan, három mennyiségtan-természettan és egy rajz-kézimunka. Az érdeklődők lépjenek érintkezésbe az intézet igazgató-ságával: Nagyvárad, Tisza Kálmán-tér 2—4. szám. *Elnökség.*

TARTALOM:

Lukács László: Rendszerek, eszmék, fanatizmus
 Illyés Endre: Mi dolga lehet egy falusi lelképásztornak?
 Halottaink — Krónika — Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények — Hirdetésdk

KISS FERENC

Telef.: 384-447.

ötvöstanár, ref. presbiter

BUDAPEST IV., HARISBAZÁR-U. 3.

Úrvaesorai és keresztelési edények, nászajándékok, ékszerek stb.

Törött tárgyakat javítok, becserelek. Aranyozok, ezüstözök.

Szövetek, selymek,

függönyök, függönykelmék, retikülök, kötött-
 áruk, női és férfifehérneműek, rövidáruk
 nagy választékban.

PETRIK KÁROLY DEBRECEN,
 női és férfi divat üzlete Ferenc József-út 25.

DR. ERDŐS JÓZSEF:

„HEIDELBERGI KÁTÉ“ 12. kiadása
 ÚJBÓL KAPHATÓ. Ára: 60 fillér

DR. ERDŐS KÁROLY:

„AZ ÉN VALLÁSOM“ 6. bővített kiadása
 MEGJELENT. Ára: 1— pengő

MEGRENDELHETŐ:

Méliusz

KÖNYVKERESKEDÉS BEN

Debrecen, Ferenc József-út 26.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
 DEBRECEN

TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
 Sesztina János
 1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
 GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
 Betéteket legelőnyösebben gyümölcsötlet
 és azonnal kifizet.

KÖLCSÖNÖKET ÁLLANDÓAN FOLYÓSÍT.

Telefonok: 17-70 és 22-32.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNIUMGYÁR RT.
 PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17-14.

Fiókhely: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, 494-497. Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

